

verslag

Verslag ROW/DPL 1 oktober 2024

**Directoraat Generaal
Volksgezondheid**
Voeding Gezondheidsbesch.
en Preventie
Team 1

Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag

Contactpersoon
T.E.J. de Haas BSc
*Secretaris Regulier Overleg
Warenwet*

M 06-15438837
_dienstpostbusrow@minvws.n
l

Omschrijving
Vergaderdatum en - tijd
Vergaderplaats
Aanwezig

1 oktober 2024 om 14:00
Terminal Noord, N1.09
Voorzitter hr. Theo Ockhuizen
Secretaris mw. Tjalda de Haas

Datum
21 oktober 2024

Kenmerk
3973320

Delft, Maria van – VWS; Geurts, Saskia – NPN;
Hoogeveen, Annemieke – VWS; Hulst, Judith – VWS;
In 't Veld, Sophie – VWS; Mauritz, Bernard –
Neprofarm; Reeuwijk, Noortje – NVWA; Verkaik,
Janneke – RIVM; Vossen, Wieke van der –
Voedingscentrum; Zon, Daniëlle van der – CBD.

Afwezig met bericht

Baljé, Sander – VWS; Elwakiel, Moheb – Nevedi; Grit,
Christine – FNLI; Niemans, Barbara – NZV; Prent,
Pauline – Visfederatie; Razenberg-Gijsbers, Linda –
RIVM; Vervaet, Nicole – MVO, Vreedzaam, Daniëlle –
NZV.

1. Voorstelronde en vaststelling agenda
De voorzitter opent de vergadering. Een voorstelronde volgt.
2. Mededelingen
De voorzitter geeft Van Delft het woord voor de mededelingen van VWS.
Van Delft heeft vier mededelingen:
  - a. De Europese Heads of Food Safety Agencies (HoA) Working Group "Food Supplements" heeft een rapport opgesteld waarin wetenschappelijke gegevens zijn verzameld voor 117 stoffen die een potentieel risico vormen voor de volksgezondheid. 12 van deze stoffen zijn geprioriteerd, op basis van de verschillende risicobeoordelingen. Duitsland en Nederland, als voorzitter en vicevoorzitter van deze werkgroep, hebben dit rapport aangeboden aan de Europese Commissie (EC), met het officiële verzoek om voor deze stoffen een artikel 8 procedure onder verordening (EG) nr. 1925/2006 te starten. Door middel van deze procedure kan de EC, na beoordeling van EFSA, stoffen verbieden

of onder voorwaarden toelaten voor toevoeging aan levensmiddelen/voedingssupplementen. Een dergelijke procedure heeft meestal een vrij lange doorlooptijd. Het rapport is gepubliceerd op [BVL - Working Group „Food Supplements” of Heads of Food Safety Agencies - First report of the HoA Working Group "Food Supplements" \(bund.de\)](#). Mauritz vraagt of de Commissie dit vervolgens in behandeling neemt. Van Delft antwoordt dat zij eerst uitvraag doet bij de lidstaten en bij voldoende draagvlak een opdracht uitzet bij EFSA.

- b. Vanwege drukte bij de rechtbank in Rotterdam is de zitting voor de Solgar casus over vitamine D preparaten van 100 microgram uitgesteld tot november. Op dit moment kan daarom nog geen update gegeven worden.
  - c. In het kader van het traject voor vaststelling van Europese maxima en minima voor vitamines en mineralen in verrijkte voeding en voedingssupplementen heeft een Taskforce met experts de Commissie in 2023 geadviseerd over een methodiek. Dit wordt nu in de werkgroep uitgewerkt tot een voorstel. Het voorstel is op dit moment nog vertrouwelijk. Er wordt zoveel mogelijk standaardisatie van methodiek toegepast, waarbij de EFSA Upper Levels worden gebruikt. Zodra het voorstel gedeeld mag worden zullen stakeholders om input gevraagd worden. Van der Vossen vraagt of het voorstel in wetgeving vastgelegd wordt. Van Delft antwoordt dat hiervoor het 'haakje' gebruikt zal worden in de verordening betreffende de toevoeging van vitamines en mineralen en bepaalde andere stoffen aan levensmiddelen (artikel 6). Het kan aanzienlijke tijd duren voordat deze wijziging is afgerond.
  - d. RIVM heeft op 20 september een rapport gepubliceerd waarin zij de wetgeving over toevoeging van microvoedingsstoffen aan voedingsmiddelen en -supplementen heeft geëvalueerd: [Toevoeging van microvoedingsstoffen aan voedingsmiddelen en -supplementen. Evaluatie van de wetgeving geldend in Nederland | RIVM](#). Geurts vraagt naar de aanleiding voor het rapport. Van Delft antwoordt dat er al een tijd de wens leefde om mogelijke inconsistenties in de wetgeving op dit gebied op te sporen.
3. Maximumgehalte vitamine B6 in voedingssupplementen en verrijkte voeding.
Van Delft geeft een toelichting aan de hand van een presentatie (bijlage 1). Aanleiding is een EFSA opinie uit 2023 met daarin een advies om de upper level (UL) voor vitamine B6 voor volwassenen te verlagen van 25 naar 12 mg per dag. Het huidige vastgestelde maximum ligt boven de geadviseerde UL en daarom worden de Warenwetregeling vrijstelling voedingssupplementen en het Warenwetbesluit Toevoeging microvoedingsstoffen aan levensmiddelen aangepast. De concepten zijn nog niet gereed op dit moment maar VWS wil graag vroegtijdig met de sector in gesprek om input op te halen. Het RIVM is gevraagd een methodiek te ontwikkelen en berekeningen te doen om tot nieuwe maxima te komen voor verrijkte voeding.

**Directoraat Generaal
Volksgezondheid**
Voeding Gezondheidsbesch.
en Preventie
Team 1

Datum
8 oktober 2024

Onze referentie

Verkaik licht met een presentatie (bijlage 2) de ontwikkelde rekenmethode toe. Bij het ontwikkelen is uitgegaan van dezelfde principes als bij eerdere berekeningen voor andere vitamines (zoals bijvoorbeeld foliumzuur). Doel is om te zorgen dat de totale inname van de bevolking onder de nieuwe UL blijft, zodat er geen negatief gezondheidseffect ontstaat. Met de halvering van de UL is er minder ruimte voor inname middels supplementen en vrijwillig verrijkte voedingsmiddelen.

**Directoraat Generaal
Volksgezondheid**
Voeding Gezondheidsbesch.
en Preventie
Team 1

Datum
8 oktober 2024

Onze referentie

Verkaik demonstreert dit principe door een analogie met een glas. Als dit vol is dan is de UL bereikt. Als er teveel gebruikt wordt zal het glas overstromen en is er kans op nadelige gezondheidseffecten. Het 1^e deel van het glas is gevuld met B6 uit de basisvoeding. Deze is vastgesteld op het 95^e percentiel, er is dus uitgegaan van een hoge inname. De rest van het glas is beschikbaar voor vrijwillige verrijking en supplementen. Bij volwassenen is deze ruimte groter dan bij kinderen. De overgebleven ruimte kan in principe op elke wijze verdeeld worden in een deel vrije ruimte verrijking en een deel vrije ruimte supplementen. Beleidsmatig is gekozen voor een 50/50 verdeling. De vrije ruimte verrijking moet worden verdeeld over de voedingsmiddelen. Hierbij is gelet op de significante hoeveelheid, de minimale hoeveelheid die er in een product moet kunnen zitten. De verdeling vindt plaats op basis van energie-inname, in porties van 100 gram. Niet alle voedingsmiddelen worden meegenomen in de berekening. Een deel van de levensmiddelen kan of mag niet verrijkt worden, en ander deel wordt om andere redenen niet verrijkt. Het overgebleven laatste deel dat wel verrijkt kan en mag worden gaat mee in de berekening. Om dit deel te identificeren wordt gebruik gemaakt van de voedselconsumptiepeiling. In de presentatie is een fictief rekenvoorbeeld toegevoegd om bovenstaande inzichtelijk te maken.

Geurts constateert dat de methode deels gelijk is aan die bij de berekeningen voor vitamine D. Alleen is er bij de berekeningen naar aanleiding van de nieuwe UL van vitamine D niet gekozen de vrije ruimte te verdelen tussen verrijking en supplementen, maar geheel toe te kennen aan suppletie terwijl vitamine D vaker voor verrijking gebruikt wordt dan vitamine B6. Waarom is dit zo gekozen? Verkaik antwoordt dat het toen niet om een verlaging van de UL ging, maar juist een verhoging van 50 naar 100. Er kwam toen dus juist extra vrije ruimte beschikbaar. Er is toen gekozen de bestaande vrije ruimte voor verrijking te handhaven en die voor supplementen te verhogen. Dit is een beleidsmatige keuze die door VWS is gemaakt. Daarnaast geeft ze aan dat B6 in meer producten zit dan je zou denken. Mauritz vraagt waarom gekozen is voor de 50/50 verdeling. Van Delft meent dat dit in de huidige regelgeving ook het geval is. Mauritz vraagt of de voedselconsumptiepeiling ook gebruikt kan worden om de verdeling vast te stellen. Als er in de supplementen meer behoefte is aan ruimte dan in de verrijking kan de verdeling nog aangepast worden? Van Delft geeft aan dat niet alle voedingsmiddelen die verrijkt kunnen worden ook verrijkt worden. Daarom wordt aangenomen dat maximaal een bepaald deel van de energie-inname uit voedingsmiddelen vrijwillig verrijkt met vitamine B₆ zal bestaan. De voedselconsumptiepeiling is gebruikt om in te schatten hoe groot dit deel is. Geurts informeert of eventuele overgebleven ruimte bij de verrijking opgeteld kan worden bij de supplementen. Dit is het geval.

Geurts is blij dat er niet zoals in Duitsland gekozen is om ook het vrije deel supplementen in tweeën te delen. Veel consumenten maken de keuze tussen suppletie en verrijking, dus rekening houden met een hoge inname van beide door suppletie in twee delen te splitsen is niet nodig. Mauritz beaamt dat verdeling bij verrijking nuttiger is dan bij supplementen. Van Delft geeft aan dat VWS geen intentie heeft om het deel voor supplementen te verdelen. VWS wilde graag vroeg in overleg met de betrokken partijen. Er is nog geen definitieve beslissing over de verhouding supplementen/verrijking. Hier zal nog eens goed naar gekeken worden.

Mauritz vraagt of er ook rekening gehouden wordt met Europese ontwikkelingen, zodat er niet twee keer een aanpassing gedaan hoeft te worden. Van Delft antwoordt dat zij liever vanuit Europa een aanpassing zou zien maar dit lukt al 22 jaar niet. Ze signaleert wel een versnelling in het proces maar dit kan toch nog jaren duren en zo lang wil zij geen verouderd maximum in de Warenwet laten staan. Mocht Europa signalen geven dat er vlot een regeling komt dan wordt dit voorstel ingetrokken. Omdat dit niet in de lijn der verwachting ligt wordt er ondertussen aan doorgewerkt.

Geurts geeft aan dat de NPN in het verleden ook een onderzoek gedaan heeft naar B6 naar aanleiding van klachten die bij hen binnenkwamen. Zij constateerden dat de klachten niet altijd gerelateerd waren aan het maximumgehalte. Er lijkt sprake te zijn van een individuele gevoeligheid veroorzaakt door een enzymdeficiëntie voor een bepaald type B6. Deze klachten zullen waarschijnlijk niet veranderen door een ander maximum. Van Delft antwoordt dat in de EFSA-opinie voor het vaststellen van de UL voor B6 is gekeken naar de gevoelige groep en ook een passage staat over verschillende typen B6. Geurts is van mening dat als in het nieuwe beleid op deze gevoelige groep gestuurd wordt de algemene bevolking te kort gedaan wordt. Van Delft neemt dit punt mee en geeft aan dat Lareb momenteel een analyse doet naar meldingen om verklaringen te vinden, ook deze input zal worden meegenomen.

Van Delft geeft aan dat regels over supplementen in een Warenwetregeling vastliggen en die over verrijking in een Warenwetbesluit. Het wijzigen van een Warenwetregeling kan sneller dan het wijzigen van een Warenwetbesluit. Omdat deze twee wijzigingen met elkaar samen hangen is het wenselijk dat ze gelijk gepubliceerd worden, daarom duurt het wijzigen van de Warenwetregeling langer dan gewoonlijk. In de presentatie (bijlage 1) is een tijdlijn te vinden. Mauritz vraagt of er een uitverkoopregeling komt. Van Delft antwoordt dat dit nog niet beslist is, maar dat wordt gedacht aan een uitverkoopregeling zoals bij invoering van de vorige B6 regeling: alles dat op datum van publicatie in handel is gebracht nog verkocht mag worden totdat de voorraden zijn uitverkocht. In de nieuwe regeling is sprake van differentiatie op leeftijd. Er wordt, conform huidige situatie, gedacht aan een waarschuwingsteken op de verpakkingen om te differentiëren voor leeftijd. Input op dit punt is welkom. Geurts verzoekt om dezelfde leeftijdsgrenzen aan te houden als

**Directoraat Generaal
Volksgezondheid**
Voeding Gezondheidsbesch.
en Preventie
Team 1

Datum
8 oktober 2024

Onze referentie

voor Vitamine D. Zij hoopt dat Europa t.z.t. voor dezelfde aanpak zal kiezen als Nederland.

**Directoraat Generaal
Volksgezondheid**
Voeding Gezondheidsbesch.
en Preventie
Team 1

4. Voorstel tot wijziging Warenwetregeling voedingssupplementen
De voorzitter vraagt Hulst dit punt toe te lichten. Hulst vertelt dat de Warenwetregeling voedingssupplementen zal worden veranderd in de Warenwetregeling voedingssupplementen en kruidenpreparaten. Zij licht de wijziging toe met een presentatie (bijlage 3).

Datum
8 oktober 2024

Onze referentie

Enkele jaren terug zijn er Kamervragen gesteld over de veiligheid van supplementen. In antwoord hierop is de Tweede Kamer een verbeterde aanpak voor voedingssupplementen toegezegd, met onder andere een nationale lijst van onveilige stoffen. Met de wijziging van de Warenwetregeling wordt hier uitvoering aan gegeven en wordt het in de toekomst makkelijker stoffen, planten en schimmels toe te voegen. Om de regeling op deze manier te wijzigen worden ook bovenliggende Warenwetbesluiten aangepast. Daarnaast worden de stoffen die nu verboden worden middels het Warenwetbesluit (WWB) kruidenpreparaten overgeheveld naar deze nieuwe regeling. In het kort zien de wijzigingen er als volgt uit:

- Naamswijziging
- Toevoegen nieuwe artikelen die verwijzen naar drie nieuwe bijlagen met lijsten van:
  - Verboden stoffen
  - Stoffen met voorwaarden
  - Stoffen met gebruikadvies op etiket

Geurts vraagt of dit dezelfde lijsten zijn die nu in het WWB-kruidenpreparaten staan. Dit is het geval. Mauritz merkt op dat in het WWB het niet alleen over toepassing als supplement gaat, maar ook over topicale toepassing. Blijft dit het geval? Hulst bevestigt dit. De status van topicale producten blijft in de nieuwe regeling ongewijzigd ten opzichte van het WWB kruidenproducten. Cosmetics zoals crèmes zijn uitgesloten. Het WWB kruidenpreparaten gaat over alle preparaten die geconsumeerd worden. Dit kan als supplement, maar bijvoorbeeld ook als een thee.

In de presentatie staan de bijlagen zoals ze op dit moment in het voorstel staan. Hulst wil deze nu nog niet inhoudelijk bespreken, zij zullen schriftelijk geconsulteerd worden in een internetconsultatie. In de tabel is inzichtelijk gemaakt welke items overgenomen zijn uit het Warenwetbesluit en welke nieuw zijn toegevoegd. Toevoegingen zijn gebaseerd op risicobeoordelingen uit de afgelopen jaren van BuRO en RIVM. Per bijlage is er nu gelegenheid tot het stellen van vragen.

Bijlage 1-Verboden:

Geurts vraagt of dit dezelfde twaalf farmacologisch actieve stoffen zijn als in het eerder gedeelde concept. Hulst antwoordt dat dit klopt, maar er zijn een paar aanpassingen gedaan. Drie stoffen die eerst een maximum hadden zijn naar de verboden lijst verplaatst, te weten 1,3-dimethylamylamine (DMAA), 1,3-dimethylbutylamine (DMBA) en 1,5-dimethylhexylamine (DMHA) Mauritz vraagt of de 12 geprioriteerde stoffen uit het HoA-rapport toegevoegd zijn. Hulst geeft aan dat drie stoffen uit

dit rapport ook in de regeling staan, te weten P-synefrine (voorwaarden), ashwagandha (verbod) en zilverkaars (voorwaarden). Geurts spreekt haar verbazing uit over de keuze voor een verbod op ashwagandha. Ze betoogt dat er nog geen eenduidige conclusies over de veiligheid zijn. Ze geeft aan dat uit onderzoek blijkt dat gerapporteerde problemen duiden op aanwezigheid van een verontreiniging in de ashwagandha. Hulst vraagt om meer informatie over dit onderzoek. Geurts geeft aan dat er gekeken wordt waar de klachten vandaan komen en welke verontreinigingen er aanwezig zijn. Mauritz pleit ervoor om het voorzorgsprincipe toe te passen. Veiligheid is een absolute voorwaarde, als er sprake is van een onontkoombare verontreiniging dan is het supplement onveilig. Geurts vraagt of NPN gegevens mag aanleveren. Hulst antwoordt dat dit kan in de komende internetconsultatie. De Voorzitter vult aan dat een rapport over de verontreinigingen behulpzaam kan zijn. Geurts hoopt dat de verontreiniging nader onderzocht en aangepakt kan worden als alternatief voor een totaalverbod op het gebruik van het kruid.

**Directoraat Generaal
Volksgezondheid**
Voeding Gezondheidsbesch.
en Preventie
Team 1

Datum
8 oktober 2024

Onze referentie

Bijlage 2-voorwaarden:

Geurts geeft aan dat de voorwaarde van maximaal 40 mg zilverkaarsextract onduidelijk is voor de fabrikant, want het is niet helder wat voor type extract hier wordt bedoeld. Van Delft antwoordt dat hier nog nader zal worden gekeken.

Bijlage 3-gebruiksadvies:

Geurts geeft aan dat kruidenextracten onderling sterk kunnen verschillen op het gebied van onder andere de sterkte, en het gebruikte deel van een plant. Ze verzoekt hiermee rekening gehouden in de wetgeving.

Hulst licht toe dat deze wijziging ook gehoor geeft aan de wens van de Staatssecretaris in 2021 om een gebruiksadvies voor Sint-Janskruid op te stellen. Het onderzoek naar geschikte maxima loopt nog.

Van der Vossen geeft aan dat het RIVM onderzoek gedaan heeft naar mogelijke wisselwerkingen tussen kruidenpreparaten en medicijnen. In dat onderzoek staat een langere lijst met kruiden dan in het voorstel. Is hier naar gekeken bij het opstellen van het voorstel? Afgesproken wordt dat Van der Vossen het onderzoek doorstuurt aan Hulst. Geurts meldt dat het CBG hierover een voorlichtingscampagne heeft uitgevoerd en geeft aan dat NPN voorstander is van vermelding van mogelijke interacties om het gebruik van kruidenpreparaten veilig te houden. NPN adviseert dit al voor een aantal kruiden aan bedrijven.

Mauritz merkt op dat er voor Sint-Janskruid al 25 jaar een vrijwillige waarschuwingstekst is. Geurts zou graag zien dat deze verplicht wordt, en op alle verpakkingen en merken dezelfde tekst komt te staan. Bij reële risico's ziet zij de waarschuwing graag zowel op de verpakking van het kruid als op die van het geneesmiddel in kwestie. Mauritz stelt dat de verantwoordelijkheid voor het bewaken van interacties ligt bij de apotheker. Mensen moeten hier vragen of zij een bepaald kruid veilig kunnen gebruiken. Een te uitgebreide tekst op de verpakking vindt hij onwenselijk. Geurts vraagt of bij invoering van een maximum voor Sint-

Janskruid de relevantie van de waarschuwing voor UV-stralen heroverwogen kan worden in het licht van het maximum.

Geurts is tevreden met de tekst over Zilverkaars. Alleen het deel over overgevoeligheid is wellicht overbodig. Mauritz is er wel voor dit deel te handhaven, zodat mensen de eerste keer dat zij klachten ervaren deze niet attribueren aan een griepje of iets dergelijks. Hij stelt dat mensen vaak denken dat een middel altijd veilig is omdat het natuurlijk is. De voorzitter stelt een korte zin met een verwijzing naar meer informatie voor. Van der Vossen ziet liever alle informatie op het etiket omdat veel mensen niet de stap nemen om op internet extra informatie op te zoeken. Mauritz merkt op dat het probleem is dat deze producten geen bijsluiters hebben, waardoor alle informatie op de verpakking geplaatst moet worden.

Hulst legt uit dat ook hier de Warenwetregeling en het Warenwetbesluit samen door de procedure gaan. Daardoor duurt het proces langer dan normaal. Geurts vraagt of deze wijzigingen tegelijk gepubliceerd worden met die voor vitamine B6. Hulst antwoordt dat twee wijzigingen onafhankelijk van elkaar behandeld worden, maar omdat er maar twee momenten voor publicatie zijn per jaar is er wel kans dat ze tegelijk gepubliceerd worden.

Van der Vossen vraagt hoe snel in de toekomst een wijziging aan een bijlage doorgevoerd kan worden. Hulst antwoordt dat dit door de nieuwe opzet in de Warenwetregeling een stuk sneller zal gaan.

5. Rondvraag

Er zijn geen punten voor de rondvraag. De voorzitter bedankt de deelnemers voor de goede discussie en benoemt dat er goede resultaten geboekt zijn. Hij sluit de vergadering om 15:35

De secretaris,
T.E.J. de Haas

**Directoraat Generaal
Volksgezondheid**
Voeding Gezondheidsbesch.
en Preventie
Team 1

Datum
8 oktober 2024

Onze referentie